

OL'NZIELSTER

Uitgave februari/maart 2023
Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl en Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl

www.oldenzijl.nl/wordpress - www.nicolaaskerkoldenzijl.nl

— DÖRPSHOES — **Lutje Brussel**

elke zaterdag	dorpshuis	16.00-22.00
- inloop		
elke donderdag	dorpshuis	vanaf 19.30
- biljarten		
11 februari	dorpshuis	18.30
- samen eten		
24 februari	dorpshuis	20.00
- jaarvergadering VDO		
1 maart	dorpshuis	14.00
- knutsel/filmmiddag kids		
4 en/of 11 maart	nicolaaskerk	09.00
- snoeien boomsingel		
10 maart	dorp	
- oud papier ophalen		
11 maart	dorpshuis	09.00
- NL doet		
10 april	dorpshuis	
- neuten schaiten/eieren zoeken		
22 april	nicolaaskerk	13.30
- start kerkhofwerkgroep		
9, 10 en 11 juni	dorpshuis/kerk	
- quiltfestival		

Dubbel pech voor trucker uit Ruinen

Een harde knal klonk op woensdag 19 oktober aan de Oldenzijlsterweg! Wat bleek: een grote truck van de firma Zandwijk uit Ruinen was boven op één van de palen langs de weg geknald. Eerder had hij geprobeerd met een "kooiaap" (een meeneemheftruck) lading te lossen aan de Hommesweg. Daar dreigde hij echter de grip te verliezen dus besloot hij de truck langs de Oldenzijlsterweg te zetten en met de kooiaap de lading naar de bestemde plek te rijden.

Bij het weggrijden zag hij één van de vierkante palen aan de Oldenzijlsterweg over het hoofd en knalde er bovenop. Gelukkig met weinig snelheid, maar de bumper van de truck was stevig beschadigd (het paaltje minder...). "Het was een pechdag", vertelde de chauffeur. 's Morgens had hij met zijn eigen vrachtauto al stilgestaan met storing op de versnellingsbak. Hij haalde vervolgens een truck van een collega om zijn lading verder te vervoeren. Helaas ging dat in Oldenzijl dus ook niet goed. Het liep al tegen zessen en hij moest nog drie klanten bevoorraden. "Weer niet voor het donker thuis", verzuchtte hij.

De luchtwachtoren (vervolg)

Het verhaal over de luchtwachtoren in Warfhuizen en de ingezonden brief in de OC daarover van Frans in ons vorige nummer kreeg nog een vervolg. Trudy stuurde een filmopname uit 1974, met daarop de luchtwachtoren (ooit van het Korps Luchtwachtdienst) en Pek van Andel, in 1974 eigenaar van de toren. Verrassend dook daar, in een heel klein shot, een bekend gezicht op. Nóg een Oldenzijster die even iets met de toren van doen had. Alleen kon ze toen nog niet bevroeden dat ze een Oldenzijster zou worden. Het beeldmateriaal komt van de Filmbank in Groningen en is waarschijnlijk ruw materiaal voor een film. In de beschrijving stond: "onbekende vrouw". Later vulde iemand dat aan met die ene naam: "Trudy Dehue". Het filmpje is te zien via: www.filmbankgroningen.nl/archief/av2936/

Sint Maarten

Verrassend veel kinderen kwamen afgelopen november langs de deur met hun lichtjes. Zelfs de Oekraïense Yarik en zijn broer Tim stortten zich in deze Nederlandse traditie. Inclusief Nederlands sint-maartenliedje. Maar ook Tom, Emma en Anna (van Regteren), de laatste twee vorig jaar nog in de wandelwagen, liepen met hun lampions (zie foto's).

Vocaal ensemble Curiosa

Een benefietconcert voor het dorpshuis, dát is natuurlijk nooit weg! Op 13 november was het zover: Curiosa kwam (opnieuw) zingen in de Nicolaaskerk. Het koor bracht een afwisselend programma dat varieerde van Mozart en Dvorak tot Leonard Cohen en Eric Clapton. Uiteindelijk werd door de Stichting Stem een bedrag van € 510 geschonken aan VDO. Een deel daarvan werd gebruikt als bijdrage voor het kerstdiner. Een bedrag van € 150 werd, heel collegiaal, geschonken aan de Stichting Nicolaaskerk, speciaal bedoeld als bijdrage aan het onderhoud van het orgel.

Nog een vervolgverhaal: BinnensteBuiten

In de vorige Ol'nzielster was te lezen dat het programma BinnensteBuiten zou komen filmen bij Jaap en Corianne. Na een voorgesprek kwam de filmploeg op 25 oktober langs. Een hele operatie! Corianne: "De ploeg, cameraman, regisseur en geluidsman, begon met het binnenkomfilmpje. Vervolgens werden er beelden rondom het huis gemaakt. Daarna waren wij aan de beurt om te vertellen. De regisseur stond steeds naast de camera in een ruimte en stelde vragen. We vonden het allebei best lastig om die direct goed te beantwoorden. Normaal gesproken kan ik redelijk goed vertellen over het huis, maar ik ging, zeker naarmate de dag vorderde, steeds meer nadenken en in mijn hoofd zitten, waar-door ik dichtklapte. Best frustrerend.

Ik had het idee dat ik weinig inhoudelijk had verteld. Na afloop had ik er dan ook helemaal geen goed gevoel over. Gelukkig verzekerden ze ons dat ze goed konden knippen en plakken en was ook Monique, de redacteur, achteraf behoorlijk enthousiast. De kinderen hebben het erg leuk gevonden (Sannah had al wel eens gevraagd of we niet een keer mee zouden kunnen doen...) al vonden ze het best lastig om te vertellen over hun slaapkamer. Al met al was het behoorlijk enerverend en duurde het best lang. Aan het eind van de dag waren we gesloopt! Maar het was heel leuk en bijzonder om mee te maken."

Op 29 november werd het item uitgezonden.

Juffer Ssawischna

Hoe 't licht vastligt/ Als in een schilderij/ Maar ook dat 't licht/ 't licht is in jaren/ En van opstaan tot aan slapen gaan/ En van komen tot vertrekken/ Van geboren tot versterven/ Van een blauwgroen in de morgen/ Tot 's avonds een oranje-rood/ Hoe het aanwakkert en uitdooft/ Dat het verdwijnt maar ook blijft/ In herinnering/ het verstrijken van tijd/ en het steeds weer beleven van momenten/ als in een schilderij. (Geurt)

Nog niet eerder vertoond: een voorstelling die voor de tweede keer gespeeld wordt in de Nicolaaskerk. Toch was dat wat er gebeurde op 16 oktober. Toen speelden Gea Passies (zang) en Johan van Havinga (piano) het muzikale programma *Juffer Ssawischna*, een vertelvoorstelling rondom de componist Modeste Moussorgsky. De hoofdrol was weggelegd voor diens compositie *De Schilderijtentoonstelling*. De schilderijen die het decor vormden, waren van de hand van Geurt. Ze verbeelden de zogeheten *Promenade*, een terugkerend thema uit het muziekstuk.

1,3 miljoen DE-punten

In het afgelopen jaar heeft voedselbank Het Hogeland enkele keren een oproep gedaan om Douwe-Egbertspunten in te zamelen voor de voedselbank. Douwe Egberts verhoogde de schenking met 20%. In 2022 zijn er 1,3 miljoen punten ingeleverd, omgerekend 2166 pakken koffie van 250 gram (met een waarde van zo'n slordige € 8500!).

Precies genoeg voor een heel jaar. Dit jaar wordt er opnieuw gespaard. Help je ook mee?

Projectzangers gezocht

Vocaal Ensemble Het Hoogeland hoopt op 10 juni haar jubileum te vieren met een concert in de Hippolytuskkerk te Middelstum. Het koor is op zoek naar projectleden die het leuk vinden om medewerking te verlenen aan dit koor. Centraal staan de Sacred Songs van componist Karl Jenkins. Daarnaast worden enkele liederen gezongen. Het Vocaal Ensemble is een regionaal koor dat momenteel bestaat uit dertien enthousiaste leden. Het staat onder leiding van Vincent Hensen-Oosterdijk. Ter voorbereiding op het concert wordt er elke maandagavond gerepeteerd in de Antoniuskerk in Kantens. De repetities starten op 27 februari aanstaande. Opgave of meer informatie:

vocaalensemblehethoogeland@gmail.com.

Jaarvergadering Hardrijderijvereniging

De 93e jaarvergadering van de Hardrijderijvereniging Oldenzijl werd op 25 november gehouden. Met twintig aanwezige leden een mooie opkomst. Maar toch één te weinig, aldus Gea: kascommissielid Eric ontbrak namelijk, al bij controle van de kas voorafgaande aan de bijeenkomst, en hij miste daarmee dus ook het begin van de vergadering. Maar niet getreurd, uiteindelijk verscheen hij alsnog. Beter laat dan nooit. De penningmeester was tevreden over het bedrag van € 894 in kas en de kascommissie bevond de financiën in orde. Vera werd benoemd als nieuw kascommissielid met Louis als reserve. In de pauze was er natuurlijk de lotenverkoop, met mooie prijzen! Veel waren gesponsord door ondernemers uit de buurt, de secretaris had er een dagtaak aan! Maar de inspanningen waren niet voor niets, het resultaat mocht er zijn! Er werden verschillende suggesties gedaan voor activiteiten en natuurlijk... als er nog ijs komt... áls er nog ijs komt... (niet vergeten om dan foto's te maken voor de Ol'nzielster!) De volgende jaarvergadering is op 24 november. Yolande meldde alvast dat zij dan zal aftreden!

IJsmeester Gerrit

In de vorige jaarvergadering is afgesproken dat Gerrit voor de hardrijderijvereniging de cursus "Natuurijsmeester" zou volgen. Op 15 december sloot hij deze cursus met goed gevolg af. En je kunt natuurlijk niet je functie van ijsmeester goed vervullen, zonder de juiste outfit. Inclusief muts!

Een feestelijk, heel feestelijk kerstdiner

En het was héél erg lekker! Én gezellig!

Carbidschieten

Facebook meldde op oudejaarsdag: "Er wordt door het carbidteam al druk gewerkt aan een gezellig onderkomen. We hebben er weer zin in." Dat gezellige onderkomen bevond zich in de schuur van Gea en Klaas. En daar was het niet alleen gezellig, net daar buiten werd ook goed geknald. Na twee jaar kon het oude jaar weer als vanouds uitgeleide worden gedaan: mét het dorp. En steeds professioneler!

Het nieuwe jaar werd letterlijk ingeluid door Garco die, prachtig teruggeteld, om klokslag 12.00/24.00/0.00 uur de klok van de Nicolaaskerk liet luiden. Aansluitend waren er in het dorps huis veel goede wensen voor het nieuwe jaar, want ook dát kon weer.

Van der Maar is verhuisd

In mei 2019 opende Landbouwmechanisatiebedrijf Van der Maar uit Hornhuizen een tweede vestiging in Oldenzijl. Het bedrijf van Lourens Landbouwmechanisatie aan de Paaptilsterweg werd overgenomen. Ook het personeel maakte de overstap. Afgelopen maand is Van der Maar verhuisd naar Uithuizen, naar bedrijventerrein Edama, waar ze

de voormalige panden van Luchtenberg Carrosseriebouw hebben overgenomen. Een grote stap vooruit voor het bedrijf dat door de mogelijkheden die beide panden bieden klaar is voor de toekomst wordt. Naast dat Van der Maar sinds 2019 klanten heeft kunnen helpen op het gebied van de landbouwmechanisatie, laat het bedrijf ook zijn sporen na in de Nicolaaskerk. De prachtige kaarsenstandaard werd, naar een ontwerp van Wim Poppinga, gemaakt met ruimhartige medewerking van salesmanager van Van der Maar Mart Bakker en zijn zoon Maurice. Een blijvende herinnering aan een heel mooie samenwerking.

Het betekent overigens wel dat we waarschijnlijk ook afscheid zullen moeten nemen van Vika en Denyz en hun gezin. Zij wonen nu nog in de bedrijfswoning. Ze zijn naarstig op zoek naar andere woonruimte. Dus wie nog een goede tip heeft...!

Bevrijdingsmuseum Noord Nederland

Het bevrijdingsmuseum Noord Nederland vertelt over de geschiedenis van het noorden in 1940-1945, maar vooral over de bevrijding in de periode januari-mei 1945. Met foto's en verhalen, kranten en tijdschriften, films, ooggetuigenverslagen, geluidsfragmenten en voorwerpen uit de collectie. Lokaal en regionaal worden door het Bevrijdingsmuseum Noord Nederland tijdelijke exposities ingericht bij bestaande organisaties of expositieruimtes, die aansluiten bij gebeurtenissen binnen de

gemeente waarover de expositie is gemaakt. De presentaties zijn in iedere plaats dus weer anders.

Van vrijdag 14 april t/m zondag 7 mei is er een expositie in Leermens, in de monumentale Donatuskerk, waar nog een voormalige onderduikersplaats te zien is. Hier is speciale aandacht voor de gebeurtenissen tijdens de oorlog en de bevrijding in een gedeelte van de huidige gemeenten Het

Hogeland en Eemsdelta, over de bewoners, de oorlogsslachtoffers en het verzet. Maar het gaat ook over de rol van het vliegtuig in de oorlog en over in deze omgeving neergestorte vliegtuigen, met originele filmbeelden van (bombardements)vluichten. Ook is te zien hoe na hevige beschietingen en gevechten de geallieerden onze provincie hebben bevrijd. Verder worden er diverse oude filmjournalen getoond, van bijvoorbeeld de bevrijding van Usquert en Groningen.

De expositie in Leermens is open op vrijdag, zaterdag en zondag van 10.00 tot 17.00 uur. Op andere dagen uitsluitend voor groepen op afspraak. De toegang is gratis.

Onkruidbestrijding Het Hogeland

Voor de onkruidbestrijding in de gemeente gebruikt Het Hogeland al een tijd geen chemische middelen meer, zoals RoundUp. Beter voor het milieu. Om onkruid in bestrating en

goten te behandelen, worden veegwagens ingezet. Daarnaast pakte onkruidbestrijder Weed Free Service het op een milieuvriendelijke wijze aan met de heet-watermethode. (Deze klus wordt binnenkort opnieuw aanbesteed.) Tot zover prima. Er is echter één klein dingetje:

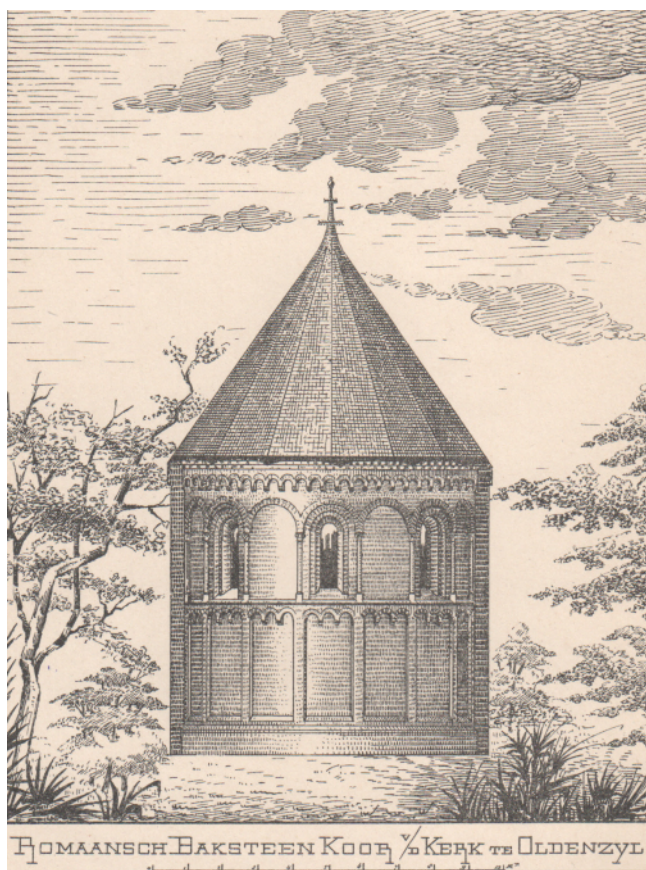
langs een deel van de Oldenzijlsterweg liggen graskeien. Het idee van het verkeersplan van jaren her was dat daar gras tussen zou gaan groeien: wél verharding, maar optisch een smalle weg. Snelheidsremmend. En dat is ook nu nog steeds hoognodig! Helaas worden ook deze graskeien regelmatig geveegd en ging Weed Free Service er voor de onkruidbestrijding nog eens overheen. Zo raken de graskeien nóóit begroeid en lijkt de weg op sommige plekken juist breder in plaats van smaller. Dat komt een lagere snelheid niet echt ten goede. Na herhaaldelijke meldingen hierover heeft de gemeente beterschap beloofd.

Excursie eendekooi Nieuw Onrust

Eendekooien werden aangelegd voor het vangen van eenden. Een eendekooi bestaat uit een plas met daaromheen een kooibos en vangpijpen (smalle sloten, van boven afgesloten met een net) waar schermen van wilgentenen omheen staan. Met behulp van tamme eenden worden overvliegende wilde eenden door de kooiker de plas ingelokt. Via de pijpen komen de eenden uiteindelijk in een vanghok.

De eendenkooi Nieuw Onrust is rond 1897 gebouwd om een zogeheten wiel, een diep gat dat was ontstaan nadat de dijk van de Westpolder (1875) in 1877 op meerdere plaatsen was doorgebroken. Johannes (Straat) is één van de vrijwilligers die de kooi (nu eigendom van Het Groninger Landschap) in stand houden. Binnenkort organiseert hij een excursie voor Oldenzijsters naar deze eendenkooi, die normaal niet vrij toegankelijk is! Nader bericht volgt.

Almanak

Eind november ontving de Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl een berichtje uit Haarlem: "Onlangs ben ik in het bezit gekomen van een boekje *Overdruk van den Groningschen Volksalmanak* 1892 met informatie over de rijkdom van overblijfselen in de provincie Groningen. Als u daar belang bij hebt, wil ik het u toesturen." Afzender was een voormalige inwoner van Uithuizermeeden, wiens vader in de jaren '50/60 het harmonium in de Nicolaaskerk heeft bespeeld. En óf we daar belang bij hadden! Het is een klein, vergeeld boekje van zo'n 13x19 centimeter dat 46 pagina's telt. Het is té leuk om er niet gedeeltes uit te delen.

De almanak verhaalt over een wandelaar, die (al vóór 1892 dus) langs de kerk komt: "De wandelaar, die van Oosternieland den grintweg naar Eppenhuisen volgt, ziet halverwege in de verte aan zijn rechterhand op een hoog gelegen stuk grond, door geboomte omgeven, het ronde pannen dak en het roode muurwerk van een kerkje doorschemeren, terwijl een verguld windhaantje, dat boven dat geboomte uitkijkt, nog een torentje doet veronderstellen. Het is het kerkje van Oldenzijl, dat daar op dat hoge vierkante kerkhof achter ijpenboomen verscholen ligt. Zoo van uit de verte gezien is het een vriendelijk groepje, vooral als een voorbijrijvende wolk de zonnestralen eens even onder-schept voor de omgeving en ze als 't ware concentreert op dat roode kerkje tusschen zijn groen. Dichter bijkomende echter wordt het groepje minder vriendelijk, het kerkhof met zijn diepe sloot wordt dan zoo vierkant, die ijpen ze zien dan zoo verwaaid, zelfs het kreupelhout en de knotwilgen die langs den berm groeien en de steenen dam over de sloot en zelfs het houten hekje, dat de toegang tot het kerkhof afsluit, dat alles fluistert u toe, we zijn zoo nieuw en zoo arm van vorm en zoo versukkeld door den wind, vergeleken bij dat oude kerkje, dat zoo rijk van vorm is en waarvoor de wind zelfs ontzag heeft.

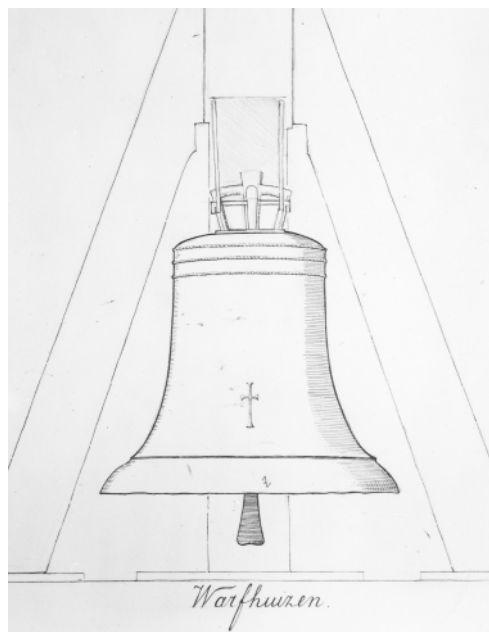
Zelfs de beide jonge treurboomen, die ter weerszijden van het steenen voetpad staan, dat over het kerkhof tot de kerkdeur leidt, schijnen dat te gevoelen, want ook zij staan te treuren; het kerkhof zelf is sedert de zevenhonderd en veertig jaren, die het straks tot doodenakker dient, al hooger en al hooger

geworden, want elke doode deed daar afstand van zijn stof, en naarmate dat kerkhof hoger werd, scheen het kerkje lager te worden, zoo zelfs dat de vroegere noordelijke ingang thans tot aan zijn sluitbogen bijna verzonken is.

De meerendeels overeind staande grafgeesten, zij melden de rustplaats van een Knelske en van een Anje en van een Alstje en een Jeike en Dieuwerke, terwijl de enkele liggende zerken half verzonken en half verscholen zijn tusschen distels en brandnetels en het ongemaaid gras, en verderop een enkele aardhoop met een driehoekig zamenstel van latwerk gedekt een naamloos graf aanwijst (*het grafrek! red*) Het steenen kerkpaadje het eindigt bij de deur in den zuidgevel."

De schrijver gaat dan door de deur naar binnen, vervolgt zijn verhaal met onder andere de constatering dat het rond uitgebouwde koor "niet enkel het meest merkwaardige gedeelte der kerk [is], maar tevens het merkwaardigste Romaansche baksteen-koor, dat in Groningen nog bestaat!" Hij treurt om wat verdween: "De oude vrijstaande toren, hij werd een 60 jaar geleden afgebroken (*in 1829, red*) en zijn klok roept thans te Warfhuizen het 'ter kerke', ook de oude Burcht der Lewe's is spoorloos verdwenen en alleen het uit-hangbord van de herberg spreekt nog van 't oude Rechthuis'."

De hele tekst van de almanak wordt binnenkort op de site van de Nicolaaskerk geplaatst en dan kun je nog veel meer le- van deze bij-

zondere verslaggeving over dit, zoals de schrijver het zegt: "hoogst belangrijke oud-Groninger kerkgebouw, dat werkelijk een unicum is".

In memoriam

Henny Ina Aue-Kampen

8 september 1933 - 14 november 2022

Bestuur Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl

Dick Knol	voorzitter	06-24614068
Brigitte Donck	secretaris	06-34550850
Albert Jan Geertjes	penningmeester	06-55627134
Paul de Voigt	lid	06-21860445
Eric Zijp	lid	0595-434925

Bestuur Stichting Dorpshuis Oldenzijl

Ad Prins	voorzitter	06-51789981
Martijn Platzer	secretaris	06-26512635
Albert Jan Geertjes	penningmeester	06-55627134
ArneJan Bugel	lid	06-15224882
Christel Uittenbogaard	lid	06-25013790

Bestuur Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl

Koos Dijksterhuis	voorzitter	0595-412238
Marja Spakman	secretaris	0595-464327
Willie Dieterman	penningmeester	06-13446601
Johannes Schollema	lid	06-12958604

Colofon Ol'nzijlster

redactie:	Marja Spakman
telefoon:	0595-464327/06-30724508
mail:	marja.spakman@planet.nl

Met bijdragen van:

Linda Bodde	Trudy Dehue
Henk Poutsma	Corianne Kamminga
Mariska Twellaar	Leo de Vree
Christel Uittenbogaard	Danny Witteveen

Bronnen

klok Warfhuizen	P.B. Kramer/Beeldbank
eendenkooi	Groninger Landschap

Verspreiding:

Dick Knol

Digitale versie site:

Anton Klein

Technische steun:

Leo de Vree

Druk:

Blue Mule, Kantens

Kopij voor de volgende Ol'nzijlster is welkom, úiterlijk op 1 juni 2023. (Bijdragen worden mogelijk ingekort en/of geredigeerd.)